

Naslov

Celostno spoznavanje dijaka – zbiranje podatkov¹

Kratki opis

Zbiranje podatkov je prvi korak na poti osebnega razvoja dijaka in tudi pri pripravi osebnega izobraževalnega načrta. Pri zbiranju podatkov je varovanje zaupnosti na prvem mestu. Gre za dojetanje in razumevanje dijaka iz različnih vidikov ter zbiranje in sistematiziranje podatkov.

Podrobni opis orodja in potrebnega gradiva, prilog

Odkrivanje in zapisovanje dijakovih lastnosti je poglavitno za učitelja in strokovnjaka. Zato zbiramo podatke. Zbiranje podatkov je zapleteno, saj dijak, njegovo okolje, učitelji in sošolci vidijo položaj, sebe in dijaka z različnih vidikov. Lahko se zgodi, da dobimo nasprotujoče si informacije. Med zbiranjem podatkov je treba upoštevati različne vidike. Najpomembnejši so predstavljeni v spodnji skici.

Zbiranje podatkov torej temelji na več vidikih in tudi znanje, ki je potrebno za zbiranje podatkov, je zelo obsežno: biofiziološko, psihološko, kognitivno, motivacijsko, okoljsko, kulturološko, vedenjsko in povezano z družino. Uporabimo lahko različne metode: opažanja, pogovore, preučevanje okolja, obisk družine, formalno ali neformalno sporazumevanje in vprašalnike. Treba je poudariti, da so zbrane informacije včasih subjektivne in pod vplivom interesov sodelujočih. Drugo pomembno načelo, ki ga je treba upoštevati, je dijakova pravica do zaupnosti.

Načrtovano zbiranje podatkov določa smer in metodo ponujene pomoči ter poveča učinkovitost sodelovanja in reševanja težav. Učinkovitost strokovnjaka, ki dela z ustreznimi podatki, se poveča in njegova sposobnost ni vprašljiva.

Najpomembnejši vir informacij je sam dijak. Poleg telesnih lastnosti, videza, zdravja in duševnega zdravja so zelo pomembni tudi intervju (glejte priloženi osnutek), informacije iz osebnih pogovorov in pogovori med vsakodnevnim delom. Te so dober vir informacij o dijakovih vrednotah, čustvih, vedenju, osebnosti, nadziranju čustev, zrelosti, stopnji

¹ Avtor: Edit Gyórik, FSZK Nonprofit Ltd.
Prevod v angleški jezik: Márta Erdész, FSZK Nonprofit Ltd.

agresivnosti in samopodobi.

Bližnji viri informacij so družina, prijatelji, sosedi in pedagogi ter strokovnjaki, ki delajo z dijaki, denimo psihologi, zdravniki in vse druge osebe, ki spadajo v to skupino. Drugi najpomembnejši vir informacij je morda pogovor s starši (ali staršem), skrbnikom, podpornikom ali mentorjem. (Priložen je osnutek intervjuja.)

Poleg pogovorov obstajajo še drugi dokumenti, ki so lahko informativni. Pričakovali bi, da imajo tudi podporne organizacije zbrano skoraj vso dokumentacijo o dijaku. To je treba obravnavati zelo previdno, saj so pravila o zaupnosti zelo pomembna.

- Dokumenti, ki jih ima zbrana socialna služba, denimo zgodovina primera, zapisniki o obiskih družine, zapiski o oskrbi družine ipd.
- Dokumenti, ki so povezani s šolanjem, denimo pedagoško mnenje, strokovno mnenje, dokumenti o statusu, izobraževalni načrti, pisne ocene, psihološko mnenje ipd.

Zbiranje podatkov je prvi korak dijakovega osebnega razvoja in tudi načrtovanja osebnega razvoja. Seveda poleg dokumentov in pogovorov ne smemo izpustiti svojih *opazanj* in *izkušenj*. Dijaka lahko opazujemo ne le med poukom, temveč tudi med odmori in usposabljanji, lahko spremljamo njegovo sodelovanje v skupnosti, ob vstopu v šolo pa lahko dobimo informacije o dijakovem duševnem in telesnem stanju. Vsi ti vtisi oblikujejo podrobno sliko o dijaku. Seveda evidentiranje teh informacij ni preprosto, zato predlagamo, da imate za vsakega dijaka posebno mapo, da lahko kadarkoli in kjerkoli zapišemo informacije o njem.

Navodila in oprema

Oprema	Količina
Načrt intervjuja z dijakom	1
Načrt intervjuja s starši	1

Raven zahtevnosti (nezahtevna, srednje zahtevna in zahtevna)

Zahtevna

Oznake

Ukrepanje na ravni učitelja, ukrepanje na ravni dijaka, zbiranje podatkov, spoznavanje dijaka, opazovanje vedenja, osebni izobraževalni načrt